

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Udrag fra MINA

Citation: Claussen, Sophus: "Sophus Claussens Lyrik Bd. 1: Naturbørn", i Claussen, Sophus: *Sophus Claussens Lyrik Bd. 1: Naturbørn*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab ; Gyldendal, 1982-, s. 173. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen03val-shoot-idm140012638324352/facsimile.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Sophus Claussens Lyrik Bd. 1: Naturbørn

skriver P. Nansen i et Brev, hvor han opgiver mig: „Det er kedeligt med det Menneske. Det synes nu at være bleven en ren Mani hos ham“ (2.2.1890; VS-SC 25). I samme brev refererer SC, at Johs. [Jørgensen] betegner versene som slanke og yndefulde – som unge Figer!, og at Hr Vedel tilskriver ham: Hvad jeg synes mest om er Versifikationen. Jeg finder i Kyllingesorger Ungdommens Overmod i Forbindelse med en næsten gammelmandsklog Ironiseren. Men hvorfor vil De ikke en Gang give Dem i Lag med et større Arbejde? De har jo baade Tanker og Energi (– hvor elskværdigt! –) og har sikkert følt andre Sorger end Kyllinge Do.

Med Stuckenberg fulgte der efter dette brev en hastig og op-hidset brevveksling, thi også han havde fundet anslaget i Kyllingesorger for spinkelt (i brev af 20.12.1889; VS-SC 24). SC's brev af 2.2.1890 besvarer Stuckenberg allerede 3.2.1890: Hvad i al Evighed mener Du med at afskrive mig alle disse Berømt-heders Udgydelser (Vedel! – Himmels!)? Er Du ironisk, eller gal paa mig, fordi jeg ikke kan bekvemme mig til at finde Dine Kyllingesorger værdige at kaldes et Opus af Dig. Herregud, jeg kan sgu ikke (VS-SC 26). SC svarer øjeblikkelig den Kære Stuck! (4.2.1890; VS-SC 27) og forklarer, vist ikke helt ærligt, meningen med sit tidligere brev: Dernæst „Kyllingesorger“! Hvis du kunde tage Vedels Brev i Alvor og indbilde dig, at jeg ansaa det for skrevet af et ærligt Hjærte, da forekom det mig, at du maatte leve i en meget naiv Sfære. Jeg fandt al Kommentar til Vedels Brev overflødig. (...) Det forekommer mig endnu, at jeg ved at give dig en saadan Extrakt af literære Domme paa det nydeligste har udleveret Kyllingerne til dig. Vedel har plukket dem, Nansen kvalt dem og Johs har med et Hjærtesuk begravet dem.

I det foregående brev havde SC brugt kyllingemetaforikken om sin egen stilling som ungarl i modsætning til ægteparret Stuckenberg, der netop ventede barn:

... Det er altsammen Kyllingesorger, og Gudvéd, om det kan nogen Sinde blive anderledes med en Ungkarl? I har nu valgt Jer en anden Del. Alma mater Ceres! Huset og den trygge

Arne. Blomstring og Frugtbarhed. Grundlag for en ny Slægt med stærkere muret Aand. Men saa begynder Vuggen at gaa. Og Digteren synger Visselulle. – Saa er jeg fra et Literaturstandpunkt lige saa gærne, ja heller Hanekylling endnu. Gott im Himmel, saa den menneskelige Aand er indskrænket, klæbrig, stenet. Og den skulde ranke sig i svære Buer og Pilastrer. Den skulde synge som en Lærke ud over Lande, Øer, Skove og Byer. Den skulde kende det svimlende smaa og omfatte Verden som Gud, i hvis Hjerne Kloder og Solsystemer kun er Molekuler. Men hvor tager vi saa frie og saa stolte Sjæle fra? I det forsonende og forklarende svarbrev undergår disse linjer nu en drastisk omtolkning. Det er nu Naturen, der er indskrænket, klæbrig, stenet, og udtrykkene er ment som en selvanklage: Dernæst – men du er dog ogsaa græsselig dum – forklarede jeg dig, at jeg søgte efter værdigere Æmner, men at Naturen er saa ihængende, klæbrig og stenet, og at vore fleste Sorger er Kyllingesorger, baade naar vi synger om Pigebørn, og naar vi synger Visselulle. Des værre falder vi altid tilbage i os selv. Vi er jo ikke Guder. Vort Tonehjørte er ikke en Lærkes, vor Aands ranke Buer og Pilastrer er kun en flygtig Maa-neskinsdrøm. Og den lidt taktløse bemærkning om Digteren, der synger Visselulle var heller ikke så slemt ment; SC forsikrer, at han ingenlunde nærer foragt for Frugtbarhedens Gudinde, naar hun blot kommer i et passende Selskab af alle de Guder, som bo paa Olymp, men anklagen mod Kyllingesorger for at være et overfladisk skriveri vil han dog ikke sidde overhørig: „Slaa ikke Smut paa Vandet“, siger du ogsaa – C'est justement, hvad jeg aldrig har gjort. Havde jeg villet slaa Smut, skulde du se, hvilken Reol af Bøger jeg allerede havde haft færdig. Min Ulykke f. Ex. i „Kyllingerne“ er snarere en for stor Fordybelse. Nej, men sig, hvorledes man kan hæve sig over al Verden og se svimlende stort paa den og dog samtidig kan være fordybet i den: da vil jeg være dig taknemlig.

Imidlertid – digtcyklen blev dog i en nyredigeret form trykt offentligt, i lighed med Cæsarer, som Nansen havde vraget, i venstredagbladet København: Kyllingesorger. Et Københavnsk